

ПРЕС КЛИПИНГ

30-31. март 2013.

НАСЛОВИ

Статистика: Плата не може да напуни тањир;(стр.2)

Предузетници: Само кафићи опстају;(стр.3)

Нови рок за „Галенику”;(стр.3)

ПКБ: Машинама бране њиве;(стр.4)

Железничари стрепе од стране конкуренције;(стр.5)

Србија дугује путарима 2,4 милијарде динара;(стр.6)

Држава ће плаћати све на време од 1.априла;(стр.7)

Шта држава (не)треба да ради;(стр.9)

Ветар у леђа реиндустријализацији и запошљавању;(стр.12)

Мрка капа за повећање минималца;(стр.14)

ПИО не ради свој посао и још тражи новац назад;(стр.14)

Привредници против већег минималца;(стр.16)

Упркос промени надзорног одбора, настављени протести у Крагујевцу; (стр.17)

Статистика: Плата не може да напуни тањир

Д. М. - С. Б.

Зараде запослених у 65 градова Србије нису довољне ни за минималну корпу коју прате статистичари. За храну и рачуне, породицама у Србији потребан бар просек и по

ФЕБРУАРСКА просечна плата у Србији од 43.371 динар довољна је тек да се састави крај са крајем и ништа више од тога. Подаци о куповној моћи показују да зарадом можемо да покријемо издатке махом за минималну корпу са знатно мањим избором намирница. Истовремено, за просечну потрошачку корпу, која према последњим "мерењима" статистике износи око 64.000 динара, потребна је чак плата и по.

А када се зађе по српским градовима и општинама види се да један запослени породицу не може да храни. Просечна плата у чак 65 њих не достиже до износа неопходног за минималну потрошачку корпу. Према последњим подацима, она кошта скоро 34.000 динара. Према грубим проценама структуре зарада у Србији, готово две трећине запослених зарађује месечно од 27.000 до 38.500 динара, значи и до 40 одсто испод републичког просека. Свега три, четири одсто њих зарађује дупло више од просека.

Београдска општина Лазаревац је једина у Србију у којој они који раде, у просеку примају довољно за просечну потрошачку корпу. Тек која стотина недостаје просечном грађанину Сурчина, Старог града, Косјерића, Лајковца и која хиљада житељима Костолаца.

КОМЕ ЈЕ БОЛЈЕУ ВРХУ по висини фебруарских плата, иза Лазаревца, следи Лајковац са 63.896, а затим Косјерић 63.864, Костолац за 61.129 динара. Међу општинама са најнижим платама су, поред Нишке Бање, Бела Паланка са 26.107, Куршумлија 26.181, Кучево 26.378 и Власотинце 27.097 динара.

Стручњаци, ипак, указују да је прошлог месеца нешто боља ситуација него почетком године и да се куповна моћ, након скоковитог пада у јануару, враћа у реалне оквире.

- Услед раста зарада на месечном нивоу од око 10 одсто, у фебруару је забележен нешто повољнији однос покривености потрошачке корпе месечном зарадом - показују подаци Републичког завода за статистику.

С друге стране, анкета о потрошњи домаћинстава у Србији, која је објављена половином месеца, показује да просечно анкетирано домаћинство располаже са непуних 50.000 динара. У тим породицама од примања из редовног радног односа, значи плате, стиже свега 18.300 динара, што је 2,3 пута мање од званичне просечне плате. Скоро исти износ стиже од пензије. Податак који забрињава је да скоро 44 одсто укупних примања породица троши на храну. У Европској унији просечно се на исхрану даје 18 одсто месечних примања.

Предузетници: Само кафићи опстају

Д. И. К.

Према подацима Агенције за привредне регистре, ове године предузетници чешће затварају своје радње, него што се оснивају нове. Најчешће катанац добијају трговинске радње

Од почетка године предузетници чешће стављају катанац на своје радње, него што оснивају нове. Подаци Агенције за привредне регистре показују да је у прва два месеца ове године основано 5.200 нових радњи, али је, истовремено, уташено чак 6.921.

У поређењу са истим периодом прошле године, сада је готово хиљаду предузетника више одустало од бављења сопственим бизнисом. Подаци АПР показују да су се најчешће затварале неспецијализоване трговинске радње, које продају претежно храну, пиће и дуван. Следе ресторани, па таксисти...

Судећи према делатностима за које су регистроване радње отворене од почетка године, грађани Србије процењују да је овде најисплативије бавити се припремањем и послуживањем пића, као и угоститељством. Одмах потом је трговина на мало текстилом, одећом и обућом, али на тезгама и пијацама, а тек потом у продавницама.

За разлику од предузетника, власници предузећа мање су одустајали од започетог посла: у јануару и фебруару је основано 1.509 фирми, а уташено свега 440. Међутим, овде је незахвално поредити податке о брисаним предузећима у истом периоду лане, када их је нестало готово троструко више. Тада је још, наиме, важило правило да фирме у непрекидној блокади годину дана подлежу аутоматском стечају, што је у међувремену укинута.

Према извештају Светске банке о условима пословања у Србији је за оснивање предузећа потребно испунити укупно шест процедура, што све укупно траје 12 дана. Од фебруара прошле године предузеће може да се оснује са свега 100 динара оснивачког капитала, који чек не мора ни да буде уплаћен пре регистрације у АПР.

ЗАУЗЕТО ИМЕ

АКО већ постоји регистрована фирма одређеног имена, било где у Србији, немогуће је регистровати радњу и предузеће са истим називом. То је управо и најчешћи разлог због кога АПР одбија регистрациону пријаву за оснивање предузећа или радње.

- Од када се у Србији води Регистар привредних субјеката, није могуће регистровати пословно име које већ постоји у регистру - објашњавају у АПР.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:426817-Novi-rok-za-Galeniku>

Нови рок за „Галенику”

С. Б.

Влада је одлучила да поново продужи рок до кога заинтересоване компаније могу да доставе писмо о намерама за стратешко партнерство у „Галеници” до 30. априла

"ГАЛЕНИКА" добија још једну шансу. Влада је одлучила да поново, други пут, продужи рок до ког заинтересоване компаније могу да доставе писмо о намерама. Уместо до понедељка, евентуални стратешки партнери нашег произвођача лекова своју понуду ће моћи да приложе до краја априла. Имају прилику и да посете саму фабрику и провере документацију и то до 29. априла.

Међународни тендер за достављање писма о намерама за стратешко партнерство Владе Србије је расписала још 15. јануара. Рок за пријаву је био најпре 18. фебруар, а рок за достављање писма о намерама 18. март. Позив је затим први пут продужен и то до 4. марта и 1. априла. У петак је одлучено да се рокови још једном пролонгирају и то зато да би заинтересовани имали довољно времена да обиђу фабрику и припреме понуду.

ЦЕНАДРЖАВА је решила да прода домаћег произвођача лекова због финансијске ситуације у којој се налази. Како се чуло, фабрика дугује око 170 милиона евра, а недостаје јој још најмање 50 милиона евра за ову годину. Према првим изјавама, држава "Галенику" не би дала за мање од 120 милиона евра.

Јавни позив је упућен тако да компанијама оставља могућност да саме дефинишу какав су модел сарадње спремне да понуде.

Услов који будући купац треба да испуни јесте да у фармацеутском сектору послује најмање последњих пет година, а да је у 2011. остварио 200 милиона евра пословног прихода.

У Министарству финансија и привреде не желе да откривају ко се досад јавио.

Најчешће се помињао канадски "Валијант", а незванично се спекулисало да "Галенику" меркају још и "СЦС Интернешнл" из Америке, "Батерје фарма" из Саудијске Арабије и хрватски "Белупо".

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:426820-PKB-Masinama-brane-njive>

ПКБ: Машинама бране њиве

В. Н.

Радници Пољопривредне корпорације Београд спречили су својом механизацијом нове власнике да преузму земљиште у Ченти тврдећи да је процес продаје био незаконит

РАДНИЦИ Пољопривредне корпорације Београд спречили су у петак својом механизацијом нове власнике да преузму земљиште у Ченти које је та фирма користила 60 година. Из ПКБ кажу да је земља која је лицитирана у децембру прошле године и даље њихова и да је процес продаје незаконит.

На земљиште су без најаве дошли сељаци и представници Инспекције Министарства пољопривреде - каже председник Самосталног синдиката ПКБ Милисав Ђорђевић. - Почели су да раде премер парцела, с намером да уведу у посед закупце, без икакве одлуке и документа. Реч је о покушају насилног преузимања земљишта, које је ПКБ користио више деценија.

Како су запослени у овом комбинату дошли са машинама и онемогућили закупце да уђу на земљиште, полиција је морала да спречи сукоб.

Ово је већ трећи пут да су радници ПКБ пољопривредном механизацијом спречили закупце да уђу у њиве. Према тврдњама синдиката ПКБ, поступак јавне лицитације је обављен мимо Закона о пољопривредном земљишту, који налаже да се сваке године до 31. марта објави лицитација за наредну годину.

Железничари стрепе од стране конкуренције

Новим закон предвиђа се либерализација железничког саобраћаја и могућност да страни возови превозе домаће путнике и транспортују робу на нашим пругама

Драгољуб Симоновић, директор „Железница Србије” тек што је одахнуо због Предлога закона о железницама, који је влада јуче усвојила, по коме пруге остају у власништву државе, али мораће врло брзо да се суочи с могућношћу да управо на тим својим пругама добије страну конкуренцију у превозу путника и транспорту робе.

Овај пропис требало је да буде усвојен пре две године, али влада Мирка Цветковића није добила већину у Скупштини зато што је Војводина тражила да јој се у власништво пренесу пруге на њеној територији. Као и да се Покрајини омогући да оснује привредно друштво које би управљало том железничком инфраструктуром.

Према овој верзији пруге остају у власништву државе. Тај проблем је, рекло би се, за „Железнице” решен, али припремљени пропис иде корак даље – уводи конкуренцију на домаће пруге.

Управљање „железницама” биће и даље у рукама јавног предузећа, али у складу са директивама Европске уније, а то значи да овај закон отвара тржиште и за друге оператере па ће сви они који имају лиценце и одговарајуће сертификате моћи да саобраћају нашим пругама.

Симоновић отворено признаје у Интервјуу ТаЊугу да „Железнице Србије” нису спремне за либерализацију и да би то за највећу српску транспортну компанију била неравноправна тржишна борба.

„Железнице Србије” како се истиче у њиховом саопштењу, неће отежавати положај државе у преговорима око европских препорука о либерализацији транспортног тржишта.

Симоновић обећава да ће „Железнице Србије” у наредном периоду решавати питање отварања тржишта железничких услуга у Србији, оцењујући да у томе не сме бити привилегованих оператера и да тржиште треба принципијелно отворати за све превознике.

Према његовим речима ово јавно предузеће је у процесу трансформације и унутар компаније биће раздвојена предузећа за поједине делатности како би се знало ко шта ради, колико зарађује, али и колико троши.

– Дао сам рок од 165 дана комисијама „Железнице” да сачине план каква железница је потребна Србији у наредном периоду – казао је он и додао да ће тај план затим бити предочен влади.

Да ли ће то бити посебна предузећа за инфраструктуру, превоз путника, транспорт робе... или у некој другој комбинацији, процениће стручњаци, да не бисмо дошли у ситуацију као у Хрватској, где у оквиру железнице има седам или осам предузећа, али без централне фигуре која управља системом, казао је Симоновић.

Он је рекао да је приликом посете хрватским железницама морао са сваким директором посебно да преговара, што се будућим организационим решењима неће дозволити у Србији.

Симоновић сматра да није добро разбијати железнички систем и да он мора да функционише као целина.

– То би за нас била трагедија и мислим да ту влада неће имати никакву дилему да сачува систем као целину – рекао је Симоновић ТаЊугу и додао да би у супротном свака општина могла да тражи пругу на својој територији.

Како то раде други

У Немачкој и Великој Британији максимално је приватизовано управљање и власништво над инфраструктуром. Немачком железницом газдује „Дојче бан”, приватно акционарско друштво чије акције може да купи свако ко пожели, али, упркос томе, беспрекорно функционише. Велика Британија је отишла много даље у томе, па је приватизовала и водоснабдевање што ниједна држава у Европи није учинила.

Са друге стране, у Аустрији постоје сви облици својине: савезни, покрајински, општински и приватни, али то никако не утиче на техничко функционисање система железнице, па путници исту услугу добијају и на приватном и на државном делу пруге.

М. Авакумовић

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Srbija-duguje-putarima-24-milijarde-dinara.sr.html>

Србија дугује путарима 2,4 милијарде динара

У Министарству саобраћаја кажу да је дуг настао због смањеног буџета „Путева Србије”, а од владе очекују да реши тај проблем

Држава дугује 2,4 милијарде динара путарима за одржавање путева. Соња Вукановић, председница Самосталног синдиката путара Србије, упозорава да би многе путарске фирме могле да оду у стечај и да између 10.000 и 15.000 радника остане без посла.

Путреви Србије новац дугују путарима зато што им, како кажу у овом предузећу, нису исплаћене субвенције. И то 500 милиона динара за децембар прошле године, 376 за март и 360 милиона динара за зимско одржавање општинских путева.

У Министарству финансија су одговорили да су средства за одржавање путева одређена у буџету за 2013. годину и да се обратимо Министарству саобраћаја, али нису рекли зашто нису легле паре од субвенција на рачун „Путева Србије”.

Миодраг Поледица, државни секретар у Министарству саобраћаја каже да једино Влада Србије може да донесе одлуку како ће овај дуг бити измирен. Чињеница је додаје он, да Путеви Србије не могу да плате радове путарима јер им је буџет смањен.

– Из године у годину „Путеви Србије” имају све мањи буџет. Пре три године био је 22, а ове само 9,5 милијарди динара. Осим тога укинута је део новца од акциза на бензин – објашњава Поледица.

Процењује се да је за редовно, зимско и периодично одржавање путева потребно око 42 милијарде динара.

Једно од решења је враћање дела прихода од акциза у буџет „Путева Србије” и повећање путарина. „Путеви Србије” су у неколико наврата тражили повећање путарина за око 20 одсто, али је такав захтев одбијен.

Садашњи дуг ће вероватно бити измирен тако што ће Министарство финансија пребацити паре на рачун „Путева Србије” док се не пронађе неко трајније решење. Будућа измирења обавеза ће, према закону о роковима плаћања, бити контролисана, а свако прекорачење кажњиво.

Шта ће бити са старим дуговима према грађевинском сектору који се мере десетинама милијарди динара?

Министарство финансија је за почетак направило план да држава преузме неизмирене обавезе градова и општина за изведене путарске и грађевинске радове на капиталним инвестицијама до октобра 2012. године. Оно је позвало локалне самоуправе да се до краја априла укључе у овај програм. Предузећа ће своја потраживања од локалних власти наплатити преко државних хартија од вредности емитованих на име тих предузећа.

Уместо приватном сектору, општине и градови ће новац дуговати држави. И враћаће га у месечним ратама, тако што ће Република локалу умањити припадајући део пореза на зараде, пореза на добит предузећа, али и редовни трансфер из републичког буџета.

Република се уговором обавезује да приватној фирми у року од десет дана емитује хартију од вредности са роком доспећа од три године. У тај рок је укључен и почек од годину дана, а сам дуг ће се плаћати у 24 месечне рате са каматом од два одсто. Износ ће бити усклађен са инфлацијом.

Према проценама Уније послодаваца Србије локалне самоуправе, укључујући и јавна предузећа чији су оснивачи, за изведене радове од 2010. до средине 2012. дугују грађевинској оперативи око 63 милијарде динара. Томе треба додати и више десетина милијарди динара из претходних година, наглашава Драгољуб Рајић, из Уније послодаваца.

Неизмирене обавезе које локалне самоуправе и Војводина имају по основу финансирања капиталних инвестиционих издатака, довеле су многа грађевинска и путарска предузећа у стање неликвидности, а у многим случајевима и до блокирања рачуна тих предузећа.

Приватне компаније су практично саме финансирале општинске пројекте. Подизале су кредите и улагале у изградњу инфраструктуре, спортских, образовних, здравствених и објеката културе. Иако нису наплатиле изведене радове, држава им је обрачунавала и наплаћивала порез на додату вредност. Оваква ситуација је многе фирме довела до стечаја. У целом ланцу, од извођача до добављача, штету трпи више од хиљаду предузећа из услужне делатности и грађевинске индустрије.

М. Авакумовић

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Drzava-ce-placati-sve-na-vreme-od-1-aprila.sr.html>

Држава ће плаћати све на време од 1.априла

На снагу ступа закон који налаже да испоручену робу и услуге, уговорене после 31. марта, држава, општине и јавна предузећа морају да плате у року до 45, а приватне фирме до 60 дана

РОКОВИ ПЛАЋАЊА ИЗМЕЂУ ЈАВНОГ СЕКТОРА И ПРИВРЕДЕ

Уговором између јавног сектора и привредних субјеката утврђени су различити рокови у зависности ко је дужник у тим уговорима

- Ако је дужник јавни сектор, не може се предвидети рок за измирење новчаних обавеза дужи од 45 дана
- Када је дужник Републички фонд за здравствено осигурање, односно корисник средстава Републичког фонда за здравствено осигурање до 90 дана
- Када је дужник у том уговорном односу привредни субјект, рок за измирење новчаних обавеза не може бити дужи од 60 дана
- Ако уговором није уговорен рок, дужник је дужан, без претходне опомене, да измири новчану обавезу у року до 60 дана
- Рок за измирење новчане обавезе између јавног сектора и привредних субјеката почиње да тече као у случају када су у уговорном односу само привредни субјекти

Испоручену робу и услуге, уговорене после 31. марта, држава, општине и јавна предузећа мораће да плате у року до 45, а приватне фирме до 60 дана. Тако налаже Закон о роковима измирења обавеза у комерцијалним трансакцијама, усвојен у парламенту пре три месеца, чија примена почиње од понедељка 1. априла. Плаћања дужа од прописаних рокова после 1. априла моћи ће да се уговарају само уз банкарске гаранције или менице са назначеним роком наплате.

Намера је државе да овим прописом прекине ланац неплаћања који годинама дави привреду. Министар финансија Млађан Динкић је у најави овог прописа обећао да његовом доследном применом „држава више неће бити генератор неликвидности, већ управо обрнуто”.

Привредници више од две године траже да се ограниче рокови плаћања и да се прекине ланац неликвидности у привреди, с правом оптужујући државу да је њен генератор. Кажу да им држава дугује око милијарду евра, а они једни другима 1,6 милијарди евра.

– У случају да државни органи крше законом утврђене рокове примењиваће се затезне камате као и новчане казне, а ја преузимам одговорност да дисциплинујем државне органе да поштују прописан рок плаћања, обећао је министар Динкић.

Сада је просечан рок наплате у Србији 134, у региону 69, а у ЕУ 40 дана.

Казне у случају непоштовања, зависно од нивоа власти, сносиће министри, покрајински секретари, градоначелници и председници општина, као и директори јавних предузећа.

За прекорачење законом прописаног рока плаћања предвиђена је новчана казна од 100.000 до 2.000.000 динара. Управа за трезор ће контролисати да ли држава поштује рок за измиревање обавеза од 45 дана.

Судски поступак извршења неизмирених обавеза, дефинисаних овим законом, вршиће се уз примену начела хитности поступања. Суд је у обавези да по службеној дужности, правноснажно решење о извршењу достави Министарству финансија и привреде, које надзире примену овог закона, ради покретања прекршајног поступка.

Ако у уговору није наведен рок плаћања, односно уколико не постоји писани уговор или је уговорен дужи рок од 60 дана, дужник је обавезан да без претходне опомене измири обавезу у року од најкасније 60 дана.

Закон прописује изузетке када се уговором може предвидети дужи рок од 60 дана.

НОВЧАНЕ КАЗНЕ ЗА ПРЕКРШАЈЕ

- Од 100.000 до 2.000.000 динара за правно лице, односно привредни субјект или субјект јавног сектора
- Од 10.000 до 500.000 динара за предузетника
- Од 10.000 до 150.000 динара за физичко лице које је носилац пољопривредног газдинства
- Од 5.000 до 150.000 динара за заступника привредног друштва, задруге и осталих правних лица основаних у складу са посебним законом

Уговором између јавног сектора и привредних субјеката утврђени су различити рокови, у зависности ко је дужник у тим уговорима. Генерално, ако је дужник јавни сектор, не може се предвидети рок за измирење новчаних обавеза дужи од 45 дана. Али, када је дужник Републички фонд за здравствено осигурање, односно корисник средстава може се предвидети рок за измирење новчаних обавеза до 90 дана. Када је дужник у том уговорном односу привредни субјект рок за измирење новчаних обавеза не може бити дужи од 60 дана.

Рок за измирење новчане обавезе између јавног сектора и привредних субјеката почиње да тече као и у случају када су у уговорном односу само привредни субјекти.

Колико год су привредници жељно очекивали овај закон, после његовог усвајања исказивали су сумњу да ће моћи да се примењује и испуни очекивања. Многа предузећа чекају да наплате потраживања из претходних година, а Закон их сада обавезује да плаћања из нових уговора измирују до 60 дана. Због тога се многи плаше блокаде.

А. Микавица

<http://www.politika.rs/rubrike/Tema-nedelje/Pomoc-privredi/Sta-drzava-ne-treba-da-radi.sr.html>

Шта држава (не)треба да ради

То да држава штити своје тржиште и помаже привреду није страно готово ниједној земљи, али се у Србији то ради онако како се у развијеном, западном свету то не чини већ деценијама

Државна помоћ у Србији

Показатељ	2009.	2010.	2011.
Износ државне помоћи (милиони евра)	901,98	754,29	808,70
Учешће државне помоћи у БДП-у	2,86%	2,64%	2,60%
Јавни расходи (милиони евра)	13.497	13.215	14.330
Учешће државне помоћи у јавним расходима	6,68%	5,70%	5,75%

Пренето из рада „Државна помоћ у Европској унији и Србији“ аутора Мирослава Прокопијевића

Извор: Министарство финансија

Дешавања са „Фијатом”, који би средства из буџета Србије требало да искористи за снижавање цене свог модела „500-Л” како би се побољшао пласман возила на домаћем тржишту, само је један не баш типичан пример државне помоћи привреди и начина заштите тржишта и „домаће” производње. Али, на српски начин.

То да држава штити своје тржиште и помаже привреду није страно готово ниједној земљи. Не нарочито сада због светске економске кризе, али се у Србији ово спроводи онако како се у развијеном, западном свету то не чини деценијама. На пример, државна помоћ у земљама Европске уније има просечну вредност од 0,6 одсто бруто друштвеног производа (свега што једна држава произведе у једној години), док је то у Србији између два и три одсто. Такође, према подацима које је у студији „Државна помоћ у Србији и Европској унији” изнео економиста Мирослав Прокопијевић, 80 одсто државне помоћи у ЕУ је такозвана хоризонтална (коју може да користи више фирми или привредних грана), док је у Србији само 20 одсто хоризонтална, а остатак такозвана вертикална помоћ – директно намењена конкретним фирмама.

Што се заштите тржишта тиче, у време европских интеграција и процеса приступања Светској трговинској организацији, свако забрањивање или отежавање увоза и извоза постаје неприхватљиво. Међутим, како оцењују стручњаци, у данашње време начин на који државе штите своја тржишта су – субвенције примарној производњи, односно пољопривреди и прописивање што строжих стандарда квалитета за производе, нарочито прехранбене, како би се штитила домаћа производња.

Генерално, прича и полемика око заштите тржишта и државне помоћи привреди своди се на препирку између различитих економских концепата. Док ће либерал веома јасно рећи да свака заштита тржишта значи подржавање неефикасне индустрије и то на уштрб потрошача који плаћају скупу робу, они други ће објаснити да се домаћа производња мора заштитити. Док ће заштитници слободног тржишта на сваку државну помоћ гледати као на кажњавање кроз порезе оних којих добро раде да би се новац доделио губиташима, интервенционисти сматрају да је то неопходно јер у таквим фирмама ради много људи и не могу се тек тако пустити низ воду...

Тако је, на пример, економиста Милан Ковачевић изричит да „свако давање државне помоћи привреди значи или нови порез или ново задужење”.

– Нарочито је велики проблем када држава, попут наше, даје гаранције за неког губиташа за кога се зна да позајмицу неће вратити. Па, и свако одржавање губиташа је заправо државно давање њима, попут „Железница” које добијају од државе по 10-15 милијарди динара годишње – сматра он.

Са друге стране, економиста Горан Николић мисли да је економска криза променила и економску науку и да су данас сви помало интервенционисти. Нарочито је на то, како каже, утицао Барак Обама када је одлучио да спаси три фабрике аутомобила у Сједињеним Америчким Државама

– Такође и Русија штити своје тржиште аутомобила и то са 30 одсто царине на увозне моделе. Али, генерално једини начин да се данас штити тржиште су нецаринске баријере, попут Европске уније која стално измишља специфичне стандарде за робу из Кине и тако спречава њен огроман увоз. И ми имамо сличну ситуацију, наш извоз у Кину је сто пута мањи од њиховог увоза у нашу земљу – објашњава Николић.

И док многи страхују да ће приступањем Светској трговинској организацији све царине морати да падну, у Министарству спољне и унутрашње трговине истичу да то није тачно. Како објашњава Бојана Тодоровић, помоћница министра трговине, ако узмемо у обзир то да већ сада 92 одсто извоза и 70 процената увоза Србије има са земљама са којима су потписани споразуми о слободној трговини (ЕУ, ЦЕФТА, Русија, ЕФТА), питање заштите тржишта царинама постаје мање важно.

– То, међутим, никако не значи да чланство у СТО значи трговину без царина. Царинска заштита биће задржана и то на вишем нивоу од оне која постоји у оквиру ових билатералних споразума о слободној трговини за производе из оних сектора који су битни за Србију, нарочито за пољопривредне производе. Оно што чланство у СТО омогућава једној земљи је заштита од нелегалних економских мера других земаља, какви су дампиншки извоз, повећање царина, недозвољене субвенције, али и у случају наглог повећања увоза који наноси штету домаћој привреди и то увођењем мера заштите које су предвиђене правилима СТО, али и кроз систем решавања спорова у тој организацији – објашњава Бојана Тодоровић, задужена управо за мултилатералну и регионалну економску и трговинску сарадњу.

То, заправо, значи да када постоје ванредне околности, према правилима СТО, могуће је увођење додатних мера заштите за одређену грану индустрије како би се избегле економске или социјалне последице њеног урушавања.

Када је реч о нашем приступању Светској трговинској организацији, важно је напоменути да ово удружење данас има 159 чланица, док се 25 земаља налази у процесу приступања, попут Србије.

– Ми се налазимо у завршној фази приступања СТО. У оквиру мултилатералних преговора који подразумевају усклађивање националне регулативе са правилима и принципима СТО Србији је остало још само да прилагоди своја три закона, док у оквиру билатералних преговора са чланицама СТО о либерализацији тржишта робе и услуга још нису окончани преговори са четири чланице СТО од укупно 17 које су изразиле интерес да преговарају са Србијом – објаснила је Тодоровић.

Стефан Деспотовић

Зашто је субвенционисање продаје „фијата 500Л“ за купце у Србији - добра вест

Ветар у леђа реиндустријализацији и запошљавању

АУТОР: ЗОРАН РАДОВАНОВИЋ

Конкуренција на тржишту не угрожава се тиме што држава субвенционише отварање нових радних места у компанији Фијат аутомобили Србија. Подсетићу да је планирано да у ФАС-у буде запослено још око 1.400 радника.

Чињеница је, такође, да подстицаји ове врсте важе и за домаће и за иностране компаније јер су неки од приоритета Владе Србије отварање нових радних места, замена увозних домаћим производима и покретање производње - изјавио је за Данас државни секретар у Министарству привреде и финансија Александар Љубић, коментаришући „прашину“ која се подигла због најаве да ће држава, са по 3.000 евра, субвенционисати пласман око 5.000 аутомобила „фијат 500Л“.

У прилог тој констатацији је и податак који је недавно изнео министар привреде и финансија Млађан Динкић, који је подсетио да се у ФАС-у уводи трећа смена. У тој компанији тренутно је ангажовано око 2.600 запослених, до краја ове и током наредне године биће запослено још 1.400 радника, тако да ће крајем 2014. у ФАС-у радити око 4.000 „аутомобилџија“, односно 1.600 више него што је уговором између Владе Србије и Фијата, из септембра 2008, било планирано. Извесно је, такође, да ће раст производње аутомобила у ФАС-у пратити и повећање броја запослених у Фијатовим кооперантским фирмама Мањети марели, Џонсон контрол, Сицит, ХТЛ, Промо мањети и другим фирмама које су у Србији већ изградиле производне и дистрибутивне центре. У погонима ових компанија ангажовано је око 1.000 радника, а план је да се број запослених удвостручи. Процењује се да ће само у Крагујевцу од производње аутомобила да живи око 6.000 радника, односно око 25.000 људи, рачунајући и чланове њихових породица. Томе треба додати још неколико хиљада људи који ће бити ангажовани у секторима услуга и угоститељства, као и житеље других градова у Србији запослене у фабрикама за производњу делова за уградњу у Фијатове моделе аутомобила. Елем, посматрано са аспекта отварања нових радних места, свака финансијска подршка државе фабрици аутомобила у Крагујевцу, ма шта о томе мислили представници увозничког лобија, представља добру вест.

Ако се зна да је аутомобилска индустрија водећа индустријска грана по броју ангажованих радника, онда је њен развој посебно битан за Србију, која бележи високу стопу незапослености. У прилог томе да је аутомобилска индустрија, упркос свим тешкоћама са којима се због светске економске кризе суочава, и даље генератор привредног развоја сваке земље, говори и одлука америчког председника Барака Обаме да се у Џенерал моторс и Крајслер „упумпају“ силне милијарде долара. Захваљујући подршци државе Џенерал моторс је данас поново водећи произвођач аутомобила у свету и запошљава стотине хиљада радника, док Крајслер бележи све боље пословне резултате.

С друге стране, оштра реакција представника Асоцијације увозника возила и делова не изненађује боље познаваоце ове проблематике. Они не верују у то да ће представници појединих земаља Европске уније да протестују због ове врсте финансијске подршке Владе Србије Фијату. Два су разлога за такво размишљање. Прво, чињеница је да и државе ЕУ (Француска, Немачка, Чешка, Словачка, Италија), кад год се за то укаже потреба, помажу своје аутомобилске компаније. Није ли Ангела Метркел пружила финансијску подршку Опелу? Треба ли подсећати колико је пута Француска интервенисала како би спасила Рено, или колико Словачка улаже у довођење познатих светских аутомобилских компанија? Друго, било каква реакција званичника европских земаља била би лицемерна ако се зна да су представници готово свих водећих произвођача из тих држава: Рено, Пежо, Фолксваген, Опел... својевремено долазили на преговоре у Крагујевац. Неки од њих (Рено и Пежо) потписивали су са Заставом писмо о намерама, али ниједна компанија, углавном из политичких разлога, није успоставила стратешко партнерство. Фијат се појавио у пролеће 2008. и пола године доцније потписан је уговор о преузимању Заставе, односно о формирању компаније Фијат аутомобили Србија.

- Фијат је дошао да би остао у Србији - изјавио је на управо окончаном Међународном салону аутомобила у Београду Антонио Чезаре Ферара и додао да ће Фијат обезбедити кредите за куповину „новог фиће“ са роком отплате од пет година и каматом од три одсто на годишњем нивоу.

Србија и Крагујевац су, међутим, отворени и за остале произвођаче аутомобила из Европе и света. У погонима Заставине фабрике камиона, који последњих година зврје празни, могла би да се организује производња, или склапање неколико десетина хиљада аутомобила годишње. Слободни су и капацитети фабрике Застава - Специјална возила у Сомбору, као и у погонима ФАП-а у Прибоју.

Увоз половњака „прогутао“ пет милијарди евра

Процењује се да је увознички лоби, готово без икакве контроле, увезао више стотина хиљада што нових, што половних аутомобила, и тиме додатно допринео пропадању домаће аутомобилске индустрије и дела металског комплекса. Према слободној процени руководиоца некадашње Заставине фабрике аутомобила, због увоза аутомобила, као и резервних делова, из Србије се, у минулих десетак година, „одлило“ око пет милијарди евра. Србија је, попут Бугарске, претворена у својеврсну депонију „половњака“, који су само допунили, око три деценије стар, возни парк, погоршавајући ионако лошу безбедносну ситуацију на српским друмовима.

Мрка капа за повећање минималца

Одлука о висини минималне зараде за период март - децембар ове године није донета на седници Социјално - економског савета Србије због различитих ставова послодаваца, синдиката и Владе Србије.

Министарство рада ће у најкраћем року дати нов предлог, како би одлука о висини цене рада што пре била донета, изјавио је државни секретар Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, Зоран Мартиновић. „Влада Србије има 10 дана да хитно реагује и утврди нову цену, односно донесе нову одлуку о томе. Министарство рада и социјалне политике ће обавити додатне консултације са Министарством финансија и врло брзо предложити нову, а највероватније, минимална цена рада остаће непромењена до краја ове године”, навео је Мартиновић. Одлука ће, додао је, бити донета у најкраћем року на једној од првих седница владе, и требало би имати у виду да ће се она примењивати и за мартовске зараде које се исплаћују током априла. На прекјучерашњој седници социјални партнери нису постигли сагласност у погледу висине минималне цене рада, јер су представници удружења послодаваца и Владе били за то да она остане непромењена, а представници синдиката су тражили да се она увећа, навео је Мартиновић. *Е. Дн.*

Тарг:

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/374580/PIO-ne-radi-svoj-posao-i-jos-trazi-novac-nazad>

ПЕНЗИОНЕРИ МОРАЈУ ДА ПЛАЋАЈУ ЈАВАШЛУК ФОНДА

ПИО не ради свој посао и још тражи новац назад

Марко Р. Петровић/ Катарина Марковић

Скоро сваки пети пензионер у Србији има привремено решење за одлазак у пензију, па је и у опасности да му ПИО фонд по издавању коначног решења затражи да врати део исплаћених пензија, ако утврде да је првобитни износ већи од оног у коначном решењу.

Кликни за увећање (+)

Неажурност послодавца основни је разлог због кога касне решења о пензионисању, тврде у ПИО фонду, наводећи да им они не достављају на време сву документацију потребну за израду коначног решења. Послодавци с друге стране пребацују одговорност на ПИО фонд под изговором да ова државна институција располаже свим потребним подацима.

Док се они препуцавају, штету једино трпе пензионери попут Миодрага Лазаревића коме је, како је „Блиц“ већ писао, две деценије након што је отишао у пензију држава затражила да врати више од 400.000 динара јер се испоставило да му је у старту пензија “прецењена”.

Тужбе против Фонда и против послодавца

У оваквим случајевима пензионеру преостаје да покрене управни спор и против ПИО и против послодавца. То би значило да би оштећени пензионер Миодраг Лазаревић који је до 1996. радио у ГСП Београд требало да покрене спор против овог јавног предузећа, али и против Фонда ПИО. У ГСП-у за “Блиц”, међутим, кажу да су они редовно исплаћивали плате па су самим тим и уредно уплаћивали доприносе, те да нису имали било каквог разлога да било шта шаљу ПИО фонду.

И на адресу Саше Јанковића, заштитника грађана, често стижу притужбе на ову тему.

- Проблем је у лошем закону који се не спроводи јер за неуплаћивање доприноса нико не санкционише послодавце па испаштају запослени који не могу да добију коначно решење за пензију - каже Јанковић.

Ситуацију додатно компликује и то што, како кажу у ПИО фонду, не постоји законски рок за доношење решења о коначном износу пензије. Баш због тога 260.000 од више од 1,4 милиона пензионера још нема коначно решење.

- Да би се донело решење о коначном износу пензије, морају сви подаци бити познати и потврђени. Основни предуслов је да послодавци уредно уплаћују доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и Фонду благовремено достављају доказе о извршеним уплатама - кажу у ПИО фонду.

Драгољуб Рајић, директор Уније послодаваца Србије, донекле се слаже са тврдњом да су послодавци криви за то што су многа решења за пензију привремена.

- Међутим, треба имати у виду и то да су многе фирме угашене па је иза њих остала незавршена папирологија. Питање је и због чега је држава толерисала државним фирмама то што нису уплаћивале порезе и доприносе - каже Рајић.

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2013&mm=03&dd=29&nav_id=700059

Привредници против већег минималца

ИЗВОР: ТАНЈУГ

Међавник -- Повећање минималне цене рада угрозило велики број предузећа, оцењују привредници који учествују на "Вивалди форума" на Међавнику.

Они су, у блиц анкети Тањуга, оценили да би било боље да плате остану на истом нивоу, а да се више ради на јачању конкурентности привреде и расту извоза, како би у будућности зараде могле да се повећају.

Синдикати, послодавци и Влада нису јуче на седници Социјално економског Савета постигли договор о повећању минималне цене рада, а висину минималне зараде у овој години одредиће Влада у року од 10 дана.

Генерални директор "Књаз Милоша", Михаило Јанковић, рекао је Тањугу да би повећање минималне цене рада угрозило велики број привредних субјеката у овом тренутку, што доводи у питање и опстанак радних места.

"У људској је природи да се увек тражи боље, али треба да будемо реални и треба погледати истини у очи, и сагледати постојеће околности у којима радимо", каже Јанковић и оцењује да је јучерашњи исход састанка Социјално економског савета био очекиван.

Предузетник и оснивач "Биомела", Зоран Илић, волео би да може да повећа плате запосленима, али сматра да пошто је српска привреда веома слаба и задужена, боље је да плате остану на истом нивоу, а да се више поради на јачању конкурентности и повећању извоза.

"Важно је да радимо на повећању конкурентности и извозу, и да привреда мало ојача, а онда можемо и да повећамо плате. Ја бих волео да можемо да дамо дупло веће плате запосленима", рекао је Илић.

Генерални директор Металца, Петрашин Јаковљевић нагласава да је нормално да синдикати траже што веће наднице с једне стране, али да, с друге стране, послодавци сматрају да реалније сагледавају ситуацију.

"Сад остаје да се види како треба даље направити договор", рекао је Јаковљевић.

Конфедерација слободних синдиката саопштила је данас да је затражила да Влада Србије хитно распусти Социјално-економски савет, јер **није постигнут договор о минималној цени рада.**

24 САТА

<http://www.24sata.rs/vesti/aktuelno/vest/uprkos-promeni-nadzornog-odbora-nastavljeni-protesti-u-kragujevcu/82510.phtml>

Упркос промени надзорног одбора, настављени протести у Крагујевцу

Аутор: Тањуг

Незадовољни радници ИМК "14. октобар" у Крушевцу блокирали су данас раскрсницу у центру града на сат времена, упркос томе што је Влада Србије у четвртак донела одлуку о промени надзорног одбора, што је био један од њихових захтева.

Дејан Мутавцић, председник синдиката "Независност", поздравио је ову одлуку Владе Србије, али је подсетио да је то само један од захтева, који је, сматрају радници, предуслов за покретање производње.

Тражимо и исплату заосталих зарада - подсетио је Мутавцић и додао да ће незадовољни радници, којима се дугује десет плата, наставити са протестима и убудуће.

После протестне шетње, металци су се окупили испред градске управе, где им се обратио градоначелник Крушевца Братислав Гашић.

Очекујем да се овог викенда конституише нови надзорни одбор, који ће ваше захтеве одмах узети у разматрање - рекао је Гашић и додао да ће се следеће недеље највероватније одржати и скупштина предузећа.

Како је раније саопштено, у састав надзорног одбора ушли су Миодраг Лапчевић (СНС), Раде Вељковић (СНС), Слободан Милошевић (СПС) и Небојша Гашић (УРС), а за новог члана скупштине акционара Влада је именовала Милана Илића (СНС).

Читав државни врх ради на решавању проблема у "14. октобру", али не смем да вам кажем о чему се тачно ради јер људи који на томе раде, траже да се то држи у тајности - рекао је Гашић окупљеним радницима.

Он је подсетио да је та индустрија у последња четири месеца прошле године добила помоћ државе од 257 милиона динара и додао да ће субвенција бити и ове године уз услов да се ради.

Нема разлога да држимо град у блокади, оно што смо тражили, добили смо, позивам вас да се од понедељка организујемо и почнемо да радимо - рекао је градоначелник Гашић.

Истакавши да запослени још увек нису добили званично обавештење о промени надзорног одбора, Љубиша Велимировић, из самосталног синдиката, захвалио је градоначелнику на ангажовању и поручио да ће данас добити ставове оба репрезентативна синдиката о наставку протеста.

Индустрија машина и компонената "14. октобар" има 1.550 радника, а у већинском је државном власништву.